

ՎՊԵՆԸ	Սոյո Վանք Միաբանութեան:
Գ. ՊՈՂՆՍ	Վանաստան Միաբանութեան:
" "	Պ. Էֆ. Պաշինց:
ԶՄԻՐՈՆԻԸ	Վանաստան Միաբանութեան:
ԷՅՏԸ	Վանաստան Միաբանութեան:
ՏՐԵՊԻՆՆԻ	Հ. Նամաստան Վ. Չամանեան:
ՅՓՂԻՍ	Պր. Անուպէր Սարտիսանեան:
"	Պր. Ծրուանց Լարայեանց:
"	Պր. Գ. Գարսեան, գրախմբու. "Գրատնօրէնք":

ԱԸԸՈՒ	Պր. Անուպէր Սարտիսանեան:
ՊԵՏԵՐՈՒԹՅ	Պր. Ստ. Պ. Մանթրապետեան:
ԱՆԵՔՍԵՆԴՐԻԸ	Պեղիք Էֆ. Օհանեան:
ԲՈՒՆՉՈՒԸ	Պր. Գ. Գ. Մազմանեան:
"	Պր. Ստեփան Տէրտէրեան:
ԱՄԾՆՈՒԿ (Boston)	"Հայրենակցի յրգ. Խորագրութեան:
"	Թ. Տէր Լազարեան (Worcester).
ՎԸՐՈՆ	Հ. Ազատիանու Վ. Արիսիան:
ՎԸ	Տիգրան Էֆ. Արիսեան:

ԽՐԱԿԻՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԵՆ

Rédaction de la Revue „Handes“, Vienne (Autriche) VII, Mechitharistengasse 4.

ՎԱՐԱԳԱՅ ԶԱՅՐԻԿԵԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

"ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԵՆ ԱՒԱՐԱՆ",

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Հ. Թ. ԴԱՇԵՆԿՅՈՒԹԵԱՆ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ ԴԵՏԵԻԱԼ ԳՐՔՈՅԿՆԵՐԸ

1. Լատար. - Սամանաղրութեան էութիւնը Գին 1 Կ/ս որք.
2. Եւրոպացիներու կարծիքը հայկական դատի մասին Գին 1 Կ/ս որք.
3. Ս. Չաւարտեան - Ազգայնագիտութեան Գին 1 որք.
4. Ս. Անարտեան - Ազատութեան ճանապարհին Ա. Մաս, Գին 1 որք.
5. Ա. Անարտեան - Ազատութեան ճանապարհին Բ. Մաս, Գին 1 որք.

Մ Ա Մ Ո Ւ Լ ի Տ Ա Կ Ե Ն

Անբերած Հայաստան, Տարօն եւ Սասուն:
 Էր. Միջաշէնեան. - Ամբողջին Տրամաբանութիւն:
 Կրպակութիւն. - Իշխանութեան դէմ:
 Պեղեխանով. - Հաց, լոյս եւ ազատութիւն:
 Պեռնի. - Մարդու ծագումը:
 Ստորոտ. - Լեզիոնարականութեան հակառակորդները:
 Անարտեան. - Պատմութեան:

Պ Ա Տ Բ Ա Ս Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Մ Է Զ Ե Ն

Կրպակութիւն. - Ներտասարդները:
 Ակունք. - Կովկասեան վերքերը:
 Տրվի. - Գրաձեռնի գարգացումը ըստ Մարքսի:
 Ռեֆիկ. - Բնաշրջում եւ Յեղաշրջում:
 Անբերած Հայաստան. Վասպուրական:
 Հեղին Տօր. - Հողատիրութեան դերը:
 Օսմ. սամանաղրութեան թերութիւնները:
 Ժողով. - Հայրենասիրութիւն եւ Միջազգայնութիւն:
 Հայկական շարժումը Պոլսոյ մէջ 1895-96-ին:
 Արիտոյ. - Սերը (տոր խմբագրութեան):

Կը ծանուցն Պոլսոյ եւ զաւանտներու Գրաձեռնութեան մաս: Պահեստը կը գտնուի Սեփեան Խան, Թիւ 17:

ԱՐԵՒԵԼԻՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ
 ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Հայտնի Rédaction du journal arménien

Arevelk
 Constantinople, Galata.

Վարագայ Հ. վարժարանի համարակութեան հետ միաժամանակ դարձեց հիմնադիրը Երթիման Հայրիկ հիմնած է նաեւ գրադարան, ուր ՅՕական թուրքի մինչեւ ՅՕական թուրք հաւաքուած են 1300 կտորի շատ պատմական, կրօնական, քանսիրական եւ գիտական գրքեր. ինչպէս նաեւ գրագիր ձեռագիրներ եւ 40ի շատ զանազան լրագիրներ եւ հանդէսներ: Սակայն, այն ուղի ինչն էր թիրաբար հին ու ձեռքից վերստին աշխարհանշնակ հոգածանքը մատուցել եւ կուտորական համարակութիւններու դէմ, գրադարանը զրկուեցաւ ոչ թէ միայն ծնականաւ ո եւ է նարատիրութիւնէ՛ այլ եւ իր ունեցած գրքերէն, ենթարկուելով կատակարական յափշտակութեան եւ քրտական պան-թալանին, որով այժմ ըստ ամենայնի զուրկ է թէ ժամանակակից գրականութեան շրջանին պատկանող հրատարակութիւններէն եւ թէ իր նախկին ունեցածներու կարեւոր մասէն (այժմ հազիւ թէ ունի 500 կտոր ապագրուած եւ ձեռագիր գրքեր):

Բայց թէ որքան կարեւոր է Վարագայ համար ծնականներու իւր գրադարանը գրականութեան բազմազան ծրուածքով, այդ կարծեմ՝ աւելորդ է քաջատրեւ, բաւական է յիշել միայն այն պարագան թէ Վարագ ունի իր ծոցին մէջ վարժարան մը, որու գիշերօթիկ սաներու համար գրադարանը դարձեց սնահամբաւ լուսկացոցիէ տարրն է:

Ուրեմն կը ինքզինքը յարգելի հեղինակներէն, հրատարակիչներէն. եւ զբավածաներէն՝ որ իրենց հեղինակութիւններէն, հրատարակութիւններէն եւ վաճառելի գրքերէն նուիրատուութեամբ բաժին հանելու նաեւ Վարագայ Հ. գրադարանին: Անշուշտ կը լինին նաեւ բարի մարդիկ, որոնք իրենց սեփական գրադարանէն, կամ սեփական միջոցներէն ալ կը փափագին ծնականներ յետադարձութիւնը:

Աւելորդ չենք համարիր այս ոտթիւ յայտարարել նաեւ թէ՛ 1. Ստացուած գրքերէն, քացի թուս Վարագայ կնիք. գրադարանէն, բաժին պիտի հանենք նաեւ այն մասնամօրէ գիւղական գրադարաններուն, որոնք դարձեալ Հայրիկի անունով պիտի հիմնուին այն գիւղերը, ուր պաշտօն ունին Վարագայ շրջանաւարտ ուսուցիչներ, եւ թէ միայն մէկէ աւելի օրինակներ ունենանք իւրաքանչիւր հրատարակութիւնէն: - 2. Գրադարանէ պիտի օգտուին, ըտրդ այն անհատներ կամ ընտանիքներ, որ գարնանէ մինչեւ աշուն, օգտփոխութեան համար Վարագ կը մնան: - 3. Վարագայ շրջակայ գիւղացիները: - Նուէրներ կարելի է դրկել փոշոտով ուղղակի դարձեալ, սակունով կամ դարձեալ Կորնելեանական յանձնարարներուն միջոցաւ, որոնք կարգմիտեան ծննդարկուած է ի մէջ այլոց հետեւեալ քաղաքներուն մէջ - Կովկաս Թիֆլիս, Պաքու. Երևան, Թիւրքիա Պոլս, Եգիպտոս՝ Գահրէ, Անթիպա՛ Չըպա, եւ այլն:

Հայտնի՝ Վան, Վարագայ վարժարան:

Տնտես Վարագայ Հ. վարժարանի

Աստասմանէն (Van (Turquie d'Asie)). Ա. ԴԱՐԱՐՈՆԵԱՆ

Ecole de Varak.
 digitised by

